EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2015 11 10
COM(2015) 560 final

2015/0260 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

kuriuo Latvijos Respublikai leidžiama toliau taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 193 straipsnio

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindas ir tikslai

Pagal 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos[1] (toliau – PVM direktyva) 395 straipsnį Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali vieningai leisti bet kuriai valstybei narei taikyti specialias priemones, nukrypstant nuo tos direktyvos, kad būtų supaprastinta mokesčio surinkimo procedūra arba užkirstas kelias tam tikrų rūšių mokesčių vengimui ar sukčiavimui.

Raštu, kurį Komisija užregistravo 2015 m. kovo 30 d., Latvijos Respublika (toliau – Latvija) paprašė leisti toliau taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo PVM direktyvos 193 straipsnio. Vadovaudamasi PVM direktyvos 395 straipsnio 2 dalimi, 2015 m. gegužės 18 d. raštu Komisija pranešė kitoms valstybėms narėms apie Latvijos prašymą. 2015 m. gegužės 20 d. raštu Komisija pranešė Latvijai, kad turi visą informaciją, kuri, Komisijos nuomone, yra būtina prašymui įvertinti.

Latvijos vyriausybė prašo pratęsti atvirkštinio apmokestinimo mechanizmo, kuris šiuo metu taikomas medienos tiekimo sandoriams, galiojimą.

Kiek tai susiję su medienos tiekimo sandoriais, Latvijoje yra daug savo prievolių nevykdančių prekiautojų. Šiame sektoriuje veikiančios įmonės dažniausiai yra smulkūs perpardavėjai, kurie dažnai dingsta mokesčių institucijoms nesumokėję už patiektas prekes apskaičiuoto mokesčio, o pirkėjams palikę galiojančias sąskaitas faktūras, suteikiančias teisę į PVM atskaitą.

Taikant atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą, nukrypstant nuo PVM direktyvos 193 straipsnyje nustatytos bendros taisyklės, vidaus sandorių atveju prievolė sumokėti PVM tenka pirkėjui.

Pirmą kartą šią nukrypti leidžiančią priemonę leista taikyti 2006 m. sausio 24 d. Tarybos sprendimu 2006/42/EB[2]. Medienos tiekimo sandoriams taikomą nukrypti leidžiančią priemonę leista toliau taikyti 2009 m. gruodžio 7 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimu 2009/1008/ES[3]. Paskutinį kartą nukrypti leidžiančios priemonės galiojimas buvo pratęstas 2013 m. sausio 22 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimu 2013/55/ES[4].

Remdamasi Latvijos mokesčių institucijų ataskaita, pateikta kartu su prašymu toliau taikyti nukrypti leidžiančią priemonę, Komisija daro išvadą, kad padėtis, kuria buvo grindžiama pradinė nukrypti leidžianti priemonė, tebėra nepakitusi. Latvija tvirtina, kad nepaisant to, jog įdiegus atvirkštinio apmokestinimo tvarką sukčiavimo atvejų, susijusių su PVM mokėjimu į nacionalinį biudžetą ir sukčiavimu PVM medienos rinkoje, skaičius sumažėjo, sukčiavimo rizika nepanaikinta. Vienas iš rodiklių, iš kurių matyti, kad rizika tebėra didelė, yra registruotųjų prekiautojų, kuriuos Valstybės pajamų tarnyba (VPT) šiame ekonomikos sektoriuje įvardijo priedangos įmonėmis, skaičius. Tie prekiautojai įgyvendina dirbtinių sandorių schemas, siekdami sumažinti į nacionalinį biudžetą mokėtino PVM sumą arba padidinti kitiems tose schemose dalyvaujantiems registruotiesiems prekiautojams iš nacionalinio biudžeto grąžintino PVM sumą. Latvijos nuomone, dėl šios priežasties svarbu,

[1] OL L 347, 2006 12 11, p. 1.
[2] OL L 25, 2006 1 28, p. 31.
[3] OL L 347, 2009 12 24, p. 30.
[4] OL L 22, 2013 1 25, p. 16.

kad su medienos sandoriais susijusiam PVM mokėjimui Latvijoje būtų toliau taikoma atvirkštinio apmokestinimo tvarka.

Šiuo pagrindu reikėtų leisti ribotą laiką toliau taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Kitoms valstybėms narėms buvo leista taikyti panašias nukrypti leidžiančias nuostatas, susijusias su PVM direktyvos 193 straipsniu.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Netaikoma.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

PVM direktyvos 395 straipsnis.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Atsižvelgiant į PVM direktyvos, kuria grindžiamas pasiūlymas, nuostatas, pasiūlymas priklauso išimtinei Sąjungos kompetencijai. Todėl subsidiarumo principas netaikomas.

- **Proporcingumas**

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą dėl toliau nurodytų priežasčių.

Šis sprendimas susijęs su valstybei narei jos pačios prašymu suteiktu leidimu ir nėra privalomas.

Be to, priemonė yra tikslinė ir taikoma labai ribotam apmokestinamųjų tiekėjų, iš kurių surinkti PVM pasirodė esant problematiška, skaičiui. Atsižvelgiant į ribotą šios išlygos taikymo sritį, speciali priemonė yra proporcinga siekiamam tikslui.

- **Priemonės pasirinkimas**

Pagal PVM direktyvos 395 straipsnį nukrypti nuo įprastinių PVM taisyklių galima tik Komisijos pasiūlymu vieningai leidus Tarybai. Be to, Tarybos sprendimas yra tinkamiausia priemonė, nes jis gali būti skirtas atskiroms valstybėms narėms.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Netaikoma.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Nepriklausomo tyrimo neprireikė.

- **Poveikio vertinimas**

Sprendimo pasiūlymu siekiama supaprastinti apmokestinimo tvarką ir kovoti su galimu PVM mokesčių vengimu ar sukčiavimu, todėl jis gali turėti teigiamą poveikį ekonomikai.

Poveikis bet kuriuo atveju bus ribotas dėl siauros leidžiančios nukrypti nuostatos taikymo srities.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturi poveikio Sąjungos biudžetui.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėjimo, vertinimo ir ataskaitų teikimo taisyklės**

Pasiūlyme numatyta laikino galiojimo sąlyga. Automatinis nustatytas galiojimo terminas – 2018 m. gruodžio 31 d.

Tačiau jeigu Latvija norėtų, kad šią nukrypti leidžiančią priemonę būtų leista toliau taikyti po 2018 m., ne vėliau kaip 2018 m. balandžio 1 d. reikėtų pateikti Komisijai vertinimo ataskaitą ir prašymą leisti toliau taikyti tokią priemonę.

2015/0260 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

kuriuo Latvijos Respublikai leidžiama toliau taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 193 straipsnio

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 291 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvą 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos[5], ypač į jos 395 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) raštu, kurį Komisija užregistravo 2015 m. kovo 30 d., Latvijos Respublika (toliau – Latvija) paprašė leisti toliau taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB nuostatų, kuriomis nustatomas asmuo, kuriam tenka prievolė mokesčių institucijoms sumokėti pridėtinės vertės mokestį (PVM);

(2) remdamasi Direktyvos 2006/112/EB 395 straipsnio 2 dalimi, Komisija 2015 m. gegužės 18 d. raštu pranešė kitoms valstybėms narėms apie Latvijos prašymą. 2015 m. gegužės 20 d. raštu Komisija pranešė Latvijai, kad turi visą prašymui įvertinti būtiną informaciją;

(3) Tarybos sprendimu 2006/42/EB[6] Latvijai leista nustatyti, kad medienos sandoriuose prievolė mokėti PVM tenka pirkėjui;

(4) nukrypti leidžiančios priemonės, galiojančios iki 2009 m. gruodžio 31 d., taikymo laikotarpis buvo pratęstas du kartus – Tarybos įgyvendinimo sprendimu 2009/1008/ES[7] ir Tarybos įgyvendinimo sprendimu 2013/55/ES[8];

(5) iš Latvijos mokesčių institucijų atliktų tyrimų ir atitinkamos mechanizmo taikymo analizės paaiškėjo, kad nukrypti leidžianti priemonė yra veiksminga;

(6) Komisija supranta, kad nukrypti leidžiančios priemonės taikymą pateisinusi teisinė ir faktinė padėtis tebėra nepakitusi. Todėl reikėtų leisti Latvijai ribotą laikotarpį toliau taikyti minėtą priemonę;

---

5 OL L 347, 2006 12 11, p. 1.

6 2006 m. sausio 24 d. Tarybos sprendimas 2006/42/EB, leidžiantis Latvijai pratęsti priemonės, nukrypstančios nuo šeštosios Tarybos direktyvos 77/388/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su apyvartos mokesčiais, suderinimo 21 straipsnio, taikymą (OL L 25, 2006 1 28, p. 31).

7 2009 m. gruodžio 7 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas 2009/1008/ES leisti Latvijos Respublikai toliau taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 193 straipsnio (OL L 347, 2009 12 24, p. 30).

8 2013 m. sausio 22 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas 2013/55/ES, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas 2009/1008/ES leisti Latvijos Respublikai toliau taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 193 straipsnio (OL L 22, 2013 1 25, p. 16).

(7) jeigu Latvija prašytų nukrypti leidžiančios priemonės taikymo laikotarpį po 2018 m. pratęsti, vertinimo ataskaita ir pratęsimo prašymas Komisijai turėtų būti pateikti ne vėliau kaip 2018 m. kovo 31 d.;

(8) nukrypti leidžianti priemonė neturės neigiamo poveikio Sąjungos nuosaviems ištekliams, kuriuos sudaro surenkamas PVM,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Įgyvendinimo sprendimo 2009/1008/ES 2 straipsnis pakeičiamas taip:

„2 straipsnis

Šis sprendimas taikomas iki 2018 m. gruodžio 31 d.

Bet kokį prašymą leisti toliau taikyti šiame sprendime numatytą priemonę reikia pateikti Komisijai ne vėliau kaip 2018 m. kovo 31 d. kartu su ataskaita, į kurią įtraukta šios priemonės taikymo apžvalga.“

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Latvijos Respublikai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas